

FOTO: YANAN LI

Våra logopedmottagningar:

Alvik, Gullmarsplan, Gärdet, Hässelby, Kista, Nacka Forum, Nacka
Närsjukhus, Rosenlund, Skärholmen och Tullinge

Telefon: 08-123 367 00

Remissadress: *Önskad logopedmottagning*
Gullmarsplan 17
121 40 Johanneshov

e-remiss TakeCare: Sök respektive logopedmottagning!

Välkommen att läsa mer på vår webbplats:
www.logopeders.regionstockholm.se

Stamning hos barn i förskoleåldern

Logopedmottagningar i Region Stockholms regi

www.logopeders.regionstockholm.se

Stamning hos förskolebarn

På flera av våra mottagningar inom Logopedi Södra och Logopedi Västra finns logopedier som har fördjupat sig inom stamning.

Många barn kan vara osäkra i talet när de lär sig nya ord, hur orden ska uttalas och hur man bygger ihop orden till meningar och det vara svårt att avgöra om det rör sig om stamning eller inte. Det kan därför vara viktigt med en tidig logopedkontakt för en bedömning.

Vad är stamning?

Stamning kännetecknas av svårigheter att komma framåt i talet trots att barnet vet vad hen vill säga. Den hörbara stamningen kan låta väldigt olika men definieras i grunden av tre olika typer:

1. Repetitioner av bokstavs ljud, stavelser eller hela korta ord (till exempel k-katt, po-po-polis, jag-jag-jag vill ha glass)
2. Förlängningar (till exempel mmmmen, jaaaaag, iiiinte)
3. Blockeringar (fastnar på ljud så att inget kommer ut, till exempel _katt)

Stamning kan även yttra sig genom så kallade medrörelser, till exempel kraftiga ögonblinkningar, grimaser eller rörelser i någon kroppsdel. Undvikande av ord och talsituationer kan också förekomma. Stamningen kan variera under en och samma dag och/eller under längre perioder av veckor eller månader. Stamningen kan också förändras utifrån dagsform och talsituation, till exempel så kan stamningen öka vid trötthet, sjukdom eller när barnet bara är ivrig och har mycket att berätta

Vad beror stamning på?

Det finns olika teorier kring vad stamning beror på. Senare forskning visar på att det finns en neurobiologisk grundorsak till stamningens uppkomst. Det verkar som om signalerna mellan hjärnan och talmusklerna inte skickas i rätt tid eller i rätt mängd och talet tappar då tillfälligt sitt flyt.

Fysiska, språkliga, psykologiska och sociala faktorer kan påverka stamningens utveckling över tid. Stamning orsakas inte av att man är nervös, har blivit skrämmd eller har imiterat någon som stammar.

Hur vanligt är det? Kommer det att gå över?

- Stamning debuterar vanligtvis vid 2–5 års ålder.
- Omkring 5–8 procent av alla barn stammar i någon form vid en eller flera perioder under uppväxten.
- Bland världens vuxna befolkning är det cirka 1 procent som stammar, varav de flesta är män.
- Hos de flesta barn försvinner stamningen i förskoleåldern. Om barnet har stammat i flera år är sannolikheten större att barnet kommer att stamma även som vuxen.

Vad finns det för behandling?

Idag finns det flera evidensbaserade behandlingsmetoder för barn som stammar. Målet med behandlingen kan vara att barnets stamning ska minska, att barnets tållust ska bibehållas eller öka, att föräldrarna ska minska samt att närstående ska få mer kunskap och förståelse för vad som kan påverka stamningen och hur de kan stärka barnets kommunikationsförmåga.

Det är i förskoleåldern man har störst möjlighet att påverka talflytet. Det är därför bra att ta kontakt med logoped i ett tidigt skede så att man kan följa stamningens utveckling och påbörja behandling i tid.

Hur får man kontakt med oss?

Vi tar emot barn och ungdomar från hela Stockholms län. Besöken är kostnadsfria för barn upp till 18 år. För att komma till oss behöver man ha en remiss från BVC-sjuksköterska, skolsjuksköterska, läkare, psykolog eller annan logoped. Kontaktuppgifter till våra olika mottagningar finner du på baksidan av denna folder. Ring oss gärna om du har några frågor!